

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

АНДРАШКО О. І., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Самостійна робота в гуманізації освітнього процесу початкової школи	14
БОБИРЄВА О.С. Інноваційна компетентність майбутніх фахівців дошкільної освіти як складова професіоналізму	16
БОКОЧ А. А., ПИНЗЕНИК О.М. Сутність професійних цінностей педагога	18
БОНДАР Т. І. Правова модель інклюзивної освіти в Україні	20
БРИЖАК Р. В., ВАРГА М. С. Особливості використання дитячого фольклору у вихованні дітей дошкільного віку	22
ВАРГА Л.І. До проблеми критеріального підходу у формуванні комунікативної культури майбутніх учителів	24
ВІКОНЬ А.М. Педагогіка В. Сухомлинського і Нова українська школа	26
ВІНЕР Г.І., ТЯГУР В.М. Інтегративний підхід та інтегроване навчання: теоретичні концепти	28
ВОВЧОК В.М.,ЧЕКАН О.І. Сучасні проблеми щодо формування образотворчої діяльності у дітей з розумовою відсталістю у спеціальній науково-педагогічній літературі	30
ВОВЧОК В.М., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Особливості формування відповідальності в учнів молодшого шкільного віку	33
ГАВРИЛО М. В., ПИНЗЕНИК О. М. Характеристика індивідуального підходу в дошкільній освіті	35
ГАСНЮК В.В. Рівні сформованості методичної культури майбутніх викладачів вокалу	36
ГЕБЕШ М.М., БАРНА Х.В. Підходи до класифікації музично-дидактичних ігор у розвитку мовлення дошкільнят	39
ГЕЛЬБИЧ В. В., ФЕНЧАК Л.М. Особливості організації шкільного сайту навчального закладу як невід’ємної складової його інформаційного освітнього простору	41
ГЕРЦОВСЬКА Н.О., КОБАЛЬ С.І. Сугестопедія як альтернативний метод навчання іноземної мови	43
ГЕРЦОВСЬКА Н.О., ФОЗЕКОШ К.В. Скаффолдинг як комунікативна стратегія взаємодії в ході самостійної роботи студентів у процесі вивчення англійської мови ..	44
ГИРБА К.В., МАЙБОРОДА І.Е. Естетичне виховання молодших школярів засобами народного мистецтва	46
ГЛЕБА А. В., РЕСЛЕР М.В. Запровадження дистанційного навчання та його вплив на якість освіти в закладах вищої освіти.....	48
ГЛІНКО В.М., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Інтерактивні технології як засіб формування загальнокультурних компетенцій учнів початкової школи	51
ГОЛОВКА Н.І. Феномен інклюзивної освіти у вітчизняному освітньому просторі.....	53
ГОЛЯНИЧ А. І., ЛАЛАК Н. В. Формування професійної позиції майбутнього менеджера освіти у процесі фахової підготовки	54
ГРАБ М. В. Напрямки удосконалення педагогічної освіти в Норвегії	56
ГРЕЧИН М. М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Шляхи формування природознавчої компетентності молодших школярів	58

ГУТІЙ А., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування у здобувачів початкової освіти ключових та предметних компетентностей	61
ДЕКЕТ Д. М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Екскурсія як одна з форм краєзнавчої роботи з учнями початкової школи	63
ДОБОШ О. М., ГОЛИК М.М. Самоосвітня компетентність як педагогічна проблема .	65
ДОБОШ О. М., ДРАБИК У.В. Понятійний і сутнісний зміст контролю й аналізу як функцій управління закладом освіти	67
ДОБОШ О. М. Організація партнерства сім'ї та закладу дошкільної освіти в сучасних умовах	69
ДОБОШ О. М., РУСИН В.І. Наставництво як один із шляхів оптимізації процесу професійної адаптації молодих вихователів ЗДО	72
ДОБОШ О. М., СЕКЕРЕШ Е.В. Професійна компетентність магістрів з дошкільної освіти: аналіз поняття	74
ДОБОШ О. М., СТЕЦЬ А.М. Моніторинг власної професійної діяльності фахівців дошкільної освіти як наукова проблема	76
ДОКТОР К. О., ГРАБ М. В., ПАВЛИК М. А. До проблеми формування математичної компетентності майбутніх учителів початкових класів	78
ДОЧИНЕЦЬ Г.Д., ЧЕКАН О.І. Особливості розвитку емоційної сфери дітей старшого дошкільного віку	80
ДУБОВИЧ М.А., ЧЕКАН О.І. Сенсорний розвиток дошкільників із порушеннями мовлення	83
ДЬОРДЬ К. М., ПИНЗЕНИК О. М. Сутність та структура управлінської культури керівника закладу дошкільної освіти	85
ЖУКОВ І. С., КУШНІР І.І. Забезпечення ефективності інноваційної діяльності у вітчизняних організаціях на основі зарубіжного досвіду	87
КАЛІЙ І. Я. Інклюзивна освіта як сучасний соціально-педагогічний феномен.....	89
КАРЕЛШКОВА Я.С., ФЕНЧАК Л.М. Педагогічна освіта XXI століття: тенденції та перспективи	91
КАРТАШОВА Л.А., ГУШТАН Т.М. Професійний розвиток учителів початкової школи у системі методичної роботи як управлінська проблема	92
КАС'ЯНЕНКО О.М., МОНДИК Т.М. Раннє виявлення і основні напрями профілактики мовленнєвих порушень в перші роки життя дитини	94
КАС'ЯНЕНКО О.М., ПІЧКАР А.В. Сутність та особливості становлення професійної культури майбутнього вихователя	96
КВАК О.О., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Технологія розвитку критичного мислення на уроках в початковій школі	98
КИРЛИК Д. І., МАЙБОРОДА І. Е. Українська народна іграшка як засіб розвитку та національного виховання молодших школярів	100
КОБАЛЬ В.І., ВОВЧОК М.В. Шляхи вдосконалення управління закладом освіти у контексті гендерної політики	102
КОБАЛЬ В.І., КЛІМОВА В.Є. Шляхи соціального становлення особистості молодшого школяра у навчальній діяльності	105
КОБАЛЬ В.І., МИСКО М.І. Стиль взаємодії керівника та підлеглих у закладах освіти: постановка проблеми	107
КОБАЛЬ В.І., ОПРИШ Б.М. Управління розвитком психолого-педагогічної компетентності класного керівника	109
КОБАЛЬ В.І., ТОВТ В.В. Особливості індивідуальної роботи з учнями початкової школи з девіантною поведінкою	111
КОЗЬМА А.А., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Теоретичні основи виховання гуманної поведінки у дітей дошкільного віку	113

здавалось би непереборними обставинами чи свідомо обходити небезпеки, вирішувати конфліктні ситуації за допомогою компромісів, не розгублюватись в екстремальних життєвих ситуаціях тощо.

Отже, розвиток відповідальності пов'язаний з розвитком інтелектуальних можливостей особистості та її свідомості. Застосування методів виховання сприяють розвитку особистості, і в сукупності забезпечують механізм виховного впливу.

Література

1. Бех І. Д. Відповідальність особистості як мета виховання / І. Д. Бех // Початкова школа. – 1994. – № 9.
2. Макаренко А. С. Твори в 7 томах / А. С. Макаренко. – К. : Радянська школа, 1954. – Т. 5. – С. 192.
3. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии : В 2-х т. / С. Л. Рубинштейн – М. : Педагогика, 1989. – Т. 1. – 488 с.

УДК 37.04:373.2.09(043.2)

ГАВРИЛО М. В., ПИНЗЕНИК О. М.,
Мукачівський державний університет

ХАРАКТЕРИСТИКА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

Проблема індивідуального підходу в процесі розвитку дитини займає одне з провідних місць в теорії та практиці дошкільної освіти. Загальновідомим є той факт, що «індивідуальний підхід» як принцип навчання й виховання дітей завжди був присутній у дошкільній педагогіці, проте його сутність завжди залишається відкритим питанням для подальших наукових досліджень.

Принцип індивідуального підходу підкреслює необхідність систематичного вивчення не тільки соціально-типового, але й індивідуально-неповторного в особистості кожної дитини, він є активним, формувальним, розвивальним принципом, який передбачає творчий розвиток індивідуальності дитини [1].

Під поняттям «індивідуальний підхід» розуміємо не пристосування цілей й основного змісту виховання до окремої дитини, а пристосування форм і методів педагогічного впливу до індивідуальних особливостей для того, щоб забезпечити повноцінний розвиток особистості. Індивідуальний підхід створює найбільш сприятливі можливості для розвитку пізнавальних сил, активності, схильностей і обдарованостей дитини.

Уже в перших дослідженнях суспільного дошкільного виховання в нашій країні (О. Дорошенкова, Н. Лубенець, С. Русова, Г. Усова та ін.) ми знаходимо важливі для сучасної теорії й практики дошкільної освіти положення про необхідність проведення індивідуального виховання в дошкільних навчальних закладах. Г. Усова підкреслювала, що навчання – індивідуальна діяльність дітей. Кожна дитина виконує певну розумову чи фізичну роботу індивідуально, витрачає індивідуальні зусилля. Ось чому забезпечити розвиток кожної дитини

можливо лише шляхом індивідуального підходу до кожного вихованця у процесі роботи з групою дитячого садка. Лише такий підхід дає можливість дитині виявити свою індивідуальність [2, с. 102].

У сучасних концепціях дошкільного виховання відзначається важливість диференціації й індивідуалізації навчально-виховного процесу відповідно до індивідуальних здібностей, нахилів, інтересів і потреб кожної дитини. Окремі аспекти цієї проблеми були розкриті в роботах українських учених у галузі дошкільної педагогіки й дитячої психології (Л. Артемова, А. Богущ, В. Котирло, О. Кононко, В. Кузьменко, О. Проскура та ін.).

Реалізація індивідуального підходу значною мірою залежить від особистісних якостей педагога, його власної педагогічної позиції, культурного й освітнього рівня, від його бажання пізнати дитину в її неповторності. Це підкреслював В. Сухомлинський: «Виховання – це, насамперед, людинознавство. Без знання дитини, її розумового розвитку, мислення, інтересів, смаків, здібностей, нахилів – немає виховання» [3].

Однією з особливостей реалізації індивідуального підходу до дітей у процесі виховання є відповідність високому рівню педагогічної майстерності. Так, вихователь-майстер уміє бачити в дитині неповторну індивідуальність з усім спектром властивих їй якостей і властивостей і на цій основі розробляти стратегію виховних впливів. Він поділяє прагнення дитини до виявлення певних ступенів волі, самостійності, незалежності, бере до уваги її потребу в реалізації домагання на визнання, самоствердження в колективі однолітків. Звідси пошук таких форм організації діяльності дітей, які дають найбільший простір для прояву ними соціально значущої активності, забезпечують високу динамічність і гнучкість пошукової діяльності дитини, вивільняють весь потенціал її творчих можливостей. Але це, на жаль, можуть не всі вихователі, а лише ті, що мають великий досвід роботи з маленькими дітьми.

Література

1. Куземко Л. В. Професійна підготовка педагога дошкільної освіти до індивідуальної роботи з дітьми // Освітологічний дискурс. – 2010, №1. – С. 103-113.
2. Кулачківська С. Є. Дошкільник (вікові та індивідуальні аспекти психічного розвитку). – К. : Нора-прінт, 108 с.
3. Сухомлинський В. О. Вибрані твори в 5-ти томах. – Т. 2. – К, 1979. – С. 467-468.

УДК [378:37.011.3-051:784]:37.013.43(043.2)

ГАСНЮК В.В.,
Мукачівський державний університет

РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ МЕТОДИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВОКАЛУ

Розробка механізму визначення стану сформованості методичної культури студентів в процесі вокальної підготовки потребує з'ясування базових понять, до яких належать «критерій», «показник», «рівень». Аналіз психолого-

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>